

Hämeenlinnan peruskoulujen opas maahanmuuttajaperheille

HÄMEENLINNAN PERUSKOULUJEN OPAS MAAHANMUUTTAJAPERHEILLE

Tervetuloa Hämeenlinnaan!

Tässä oppaassa kerrotaan lyhyesti kuinka voit ilmoittaa lapsesi peruskouluun, millaista opetusta peruskoulussa maahanmuuttajalapselle annetaan ja mitä suomalaisen peruskoulun palveluihin kuuluu.

Kuvat: Sonia Vaarakallio

1 YLEISTIETOA PERUSKOULUSTA

Peruskoululaisen koulu on lapsen lähikoulu, jonka kaupunki osoittaa asuinalueen perusteella. Peruskoulu kestää yhdeksän vuotta. Luokat 1-6 ovat alakoulua ja luokat 7-9 ovat yläkoulua. Oppivelvollisuuden suorittaminen alkaa syyslukukauden alussa sinä vuonna, jona lapsi täyttää seitsemän vuotta. Oppivelvollisuus kestää kymmenen vuotta, ellei peruskoulua ole sitä ennen suoritettu. Oppilaiden vuosittainen koulutyö alkaa elokuussa ja päättyy toukokuussa. Joululoma jakaa lukuvuoden syyslukukauteen ja kevätlukukauteen.

Peruskoulu on oppilaille maksutonta. Opetus, koulun järjestämät tapahtumat, opetusmateriaalit ja välineet ovat ilmaisia. Oppilas saa päivittäin ilmaisen aterian. Oppilaat on vakuutettu koulupäivän ja koulumatkojen ajan. Oppilaalla on oikeus ilmaiseen kouluterveydenhuoltoon, muuhun oppilashuoltoon. Koulumatkat ovat maksuttomia jos koulumatka on yli viisi kilometriä.

Oppilaan luokanopettaja ja luokanvalvoja tekevät yhteistyötä oppilaan vanhempien kanssa. Oppilas saa peruskoulussa tarvitsemaansa tukea koulunkäynnin onnistumiseksi.

Oppilas aloittaa ensimmäisen vieraan kielen opiskelun kolmannella luokalla (A1-kieli). A1-kieli on Hämeenlinnassa englanti. Joissakin kouluissa on tarjolla myös A2-kieli ja se on joku muu kieli, kuten ranska tai saksa. Sen voi aloittaa neljännellä luokalla. Oppilas saa tarvittaessa tukiopetusta.

2 KOULUUN ILMOITTAUTUMINEN JA KOULUUN TUTUSTUMINEN

Kouluun ilmoittaudutaan lomakkeella (oppilaspaikan hakeminen perusopetuksesta). Lomakkeen saa Hämeenlinnan kaupungin internetsivuilta, koulusta tai opetuspalveluiden toimistosta. Täytetty lomake toimitetaan lomakkeessa mainittuun osoitteeseen tai palvelupiste Kastelliin. Kun opetuspalveluiden hallinto on osoittanut lapselle koulupaikan, koulun rehtori ottaa yhteyttä vanhempiin ja sopii lapsen ja vanhempien tutustumisesta kouluun.

Opetuspalveluiden hallinto

Wetterhoffinkatu 2, 6. krs

13100 Hämeenlinna

[http://www.hameenlinna.fi/Opetus-ja-koulutus/
Opetuspalveluiden-hallinto/](http://www.hameenlinna.fi/Opetus-ja-koulutus/Opetuspalveluiden-hallinto/)

3 PERUSOPETUKSEEN VALMISTAVA OPETUS

Hämeenlinnan kaupunki järjestää 7-16-vuotiaille maahanmuuttajalapsille peruskouluun valmistavaa opetusta. Valmistavassa opetuksessa maahanmuuttajaoppilaalle opetetaan suomen kielen perustaidot, jotta hän voi myöhemmin siirtyä yleisopetukseen.

Suomalaiseen kouluun, kulttuuriin, kieleen ja opetusmenetelmiin tutustuminen on tärkeä osa valmistavaa opetusta. Tämän lisäksi opiskellaan muiden oppiaineiden keskeisiä sisältöjä.

Valmistava opetus kestää 1-2 vuotta. Tämän jälkeen oppilas siirtyy taitotasonsa mukaiseen luokkaan lähikouluunsa.

Valmistavan opetuksen aikana selvitetään oppilaan kouluhistoria ja mahdolliset erityistarpeet. Opettaja laatii yhdessä vanhempien ja oppilaan kanssa lapselle opinto-ohjelman. Tämän lisäksi tapaamisia järjestetään tarvittaessa. Apuna käytetään tulkkia.

Hämeenlinnassa toimii kolme maahanmuuttajien valmistavaa luokkaa. Alakouluikäiset oppilaat on sijoitettu Jukolan kouluun ja yläkouluikäiset on sijoitettu Lyseon kouluun. Lisäksi Lammilla on oma valmistava luokkansa.

Valmistava opetus

Jukolan koulu
Liivuorentie 24
puh. 03 621 3249

Lyseon koulu
Lukiokatu 8
puh. 03 621 2795

Hakkalan koulu
Lamminraitti 35
puh. 03 621 4769

<http://www.hameenlinna.fi/Opetus-ja-koulutus/Perusopetus/>

4 SUOMEN KIELEN OPISKELU: SUOMI TOISENA KIELENÄ

Maahanmuuttajaoppilas opiskelee suomea suomi toisena kielenä (S2) -opetuksessa kunnes kielitaito on äidinkielen tasoinen. Hän voi osallistua myös suomi äidinkielenä –tunneille, jolloin opettaja ottaa hänet huomioon sekä opetuksessa että arvioinnissa S2-oppilaana. Kaikissa kouluissa järjestetään erillistä S2-opetusta, jota antaa suomi toisena kielenä -opettaja. S2-opetus tapahtuu yleensä pienemmässä ryhmässä.

Oppilas opiskelee suomea toisena kielenä koko perusopetusajan. Kun hänen kielitaitonsa osoittautuu äidinkielen tasoiseksi, hänet voidaan ryhtyä arvioimaan suomi äidinkielenä –oppilaana. Tällöin hän opiskelee samat sisällöt ja tulee arvioiduksi samoin kriteerein kuin alun perin suomenkieliset oppilaat. S2-opetuksen tavoitteena on, että oppilas saa mahdollisimman hyvän suomen kielen taidon, niin että hän peruskoulun suorittettuaan voi hakeutua jatko-opintoihin tai työelämään.

Suomi toisena kielenä opettajan yhteystiedot:

S2-opettaja: _____

Puhelinnumero: _____

5 OMAN ÄIDINKIELEN OPISKELU

Oman kulttuurin säilyttäminen vahvistaa oppilaan identiteettiä, henkistä tasapainoa ja yhteiskuntaan sopeutumista sekä auttaa arvostamaan myös muita kulttuureita. Oman äidinkielen kehittyminen auttaa myös suomen kielen oppimista: kehitystä tulee tapahtua molemmissa kielissä yhtä aikaa. Äidinkieli on myös jokaisen perusoikeus: kaikilla Suomessa asuvilla ihmisillä on oikeus kehittää ja ylläpitää omaa äidinkieltään (Suomen perustuslaki 17 §).

Suomalaisessa koulussa maahanmuuttajataustaisella oppilaalla on mahdollisuus opiskella omaa äidinkieltä. Ryhmässä on oltava vähintään neljä oppilasta, jotta opetus voisi alkaa. Opetusta annetaan kaksi viikkotuntia.

Oman kielen opetusta on annettu Hämeenlinnassa seuraavissa kielissä: dari, arabia, persia, tsetsenia, venäjä, viro, ranska, albania, lingala, thai, kurdi ja bosnia.

Kevään aikana ilmoitaudutaan seuraavan lukuvuoden oman äidinkielen opetukseen. Lomakkeen saa omasta koulusta. Tarkemmin oman kielen opetuksesta voi tiedustella koulun rehtorilta.

Oman äidinkielen opettajan yhteystiedot:

Opettaja: _____

Puhelinnumero: _____

6 USKONNON OPETUS

Oppilaalla on oikeus saada oman uskontokuntansa uskonnon opetusta, mikäli oppilaita on vähintään kolme ja vanhemmat pyytävät opetusta. Hämeenlinnassa annetaan evankelisluterilaisen ja ortodoksisen uskonnon opetuksen lisäksi islamin ja buddhalaisen uskonnon opetusta. Jos oppilas ei kuulu mihinkään uskontokuntaan, hän voi osallistua elämäkatsomustiedon opiskeluun.

Lapsen uskonnonopettajan yhteystiedot:

Uskonnonopettaja: _____

Puhelinnumero: _____

7 KOULUMATKAT JA -KULJETUS

Koulukuljetukset myönnetään Lasten ja nuorten palveluiden hallinnon kautta. Koulukuljetusta hakevan oppilaan vanhemman tulee täyttää koulukuljetushakemus. Hakemuslomakkeen saa Hämeenlinnan kaupungin internetsivuilta, koulusta tai opetuspalveluiden toimistosta. Lomakkeen voi palauttaa Lasten ja nuorten palveluiden hallintoon lomakkeessa mainittuun osoitteeseen, lapsen kouluun tai palvelupiste Kastelliin.

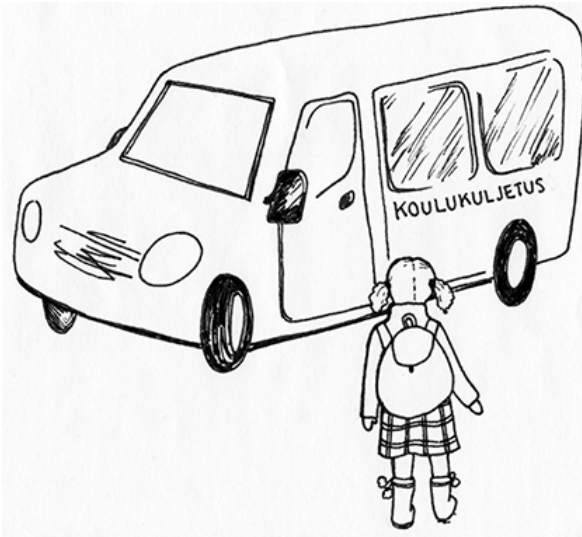
Hakemuslomakkeen liitteenä on koulukuljetuksen määräytymisen perusteet. Yleinen ohje on, että koulumatkan tulee olla 1-2-luokkalaisilla yli 3 kilometriä ja 3-9-luokkalaisilla yli 5 kilometriä kuljetuksen saamiseksi. Matkan pituuden mittaa kaupunki. Mikäli koulukuljetusta haetaan oppilashuollollisista syistä kuten terveydelliset syyt, tulee mukaan liittää lääkärin tai psykologin lausunto.

Lasten ja nuorten palveluiden hallinto

Wetterhoffinkatu 2, 6. krs

13100 Hämeenlinna

puh. 03- 621 2219

8 KOULUTERVEYDENHOITAJA

Kouluterveydenhoitaja työskentelee koululla. Kouluterveydenhoitaja seuraa lapsen kasvua ja kehitystä yhteistyössä vanhempien ja koululääkärin kanssa. Kouluterveydenhoitaja ja koululääkäri tekevät terveystarkastuksia, joissa seurataan lapsen fyysistä (pituuskasvua, painon, näön ja kuulon kehittymistä) psyykkistä ja sosiaalista kasvua ja kehitystä. Kouluterveydenhoitajan luo voi mennä koulupäivän aikana, jos on sairastunut tai loukannut itsensä. Lääkärille pääsee tarvittaessa.

ROKOTUKSET

Vanhemmat toimittavat kouluterveydenhoitajalle dokumentin lapselle aikaisemmin annetuista rokotteista. Jos vanhemmilla ei ole saatavilla dokumenttia rokotuksista, kouluterveydenhoitaja aloittaa koulussa oppilaalle Suomessa käytössä olevan rokotusohjelman vanhempien luvalla. Annettavat rokotukset ovat: jäykkäkouristus, kurkkumätä, polio, tuhkarokko, sikotauti sekä vihurirokko.

SILMÄLÄÄKÄRI

Kouluterveydenhuollosta voidaan antaa lähete silmälääkärille tai optikolle ensimmäistä näöntutkimusta varten. Yli 13-vuotiaat ohjataan optikon tarkastukseen.

HAMMASHUOLTO

Lapsi kutsutaan hammastarkastukseen terveystaseman hammashoitolaan. Kiireellisissä tapauksissa, kuten särky ja tapaturmat, tulee ottaa yhteys pääterveysaseman ajanvaraukseen p. 03-621 9100 (arkisin) sekä la, su ja arkipyhäisin klo 10-11.

OPPILAAN ERIKOISRUOKAVALIO

Vanhemmat ilmoittavat lapsen erikoisruokavalion ja sen muutokset kouluterveydenhoitajalle. Erityisruokavalio on esimerkiksi kasvis-, veretön- tai sianlihaton ruokavalio. Lisäksi kaikki allergiat täytyy ilmoittaa.

SAIRAAT OPPILAAT JA OPPILAAN SAIRASTUMINEN KOULUSSA

Sairasta lasta ei saa lähettää kouluun. Hoito-ohjeiden saamiseksi vanhemmat voivat soittaa kouluterveydenhoitajalle. Jos oppilas sairastuu koulussa, kouluterveydenhoitaja tai opettaja ottaa yhteyttä vanhempiin. Vanhempien tulee ilmoittaa koti- ja työpuhelinnumeronsa kouluterveydenhoitajalle. Oppilaan turvallisuuden vuoksi vanhempien on hyvä ilmoittaa lapsensa pitkäaikaissairauksista ja lääkityksistä terveydenhoitajalle ja opettajalle.

KOULUTAPATURMAT

Jos oppilaalle sattuu koulupäivän aikana tapaturma, ensiapu annetaan koululla ja lapsi viedään tarvittavaan hoitoon. Tästä ilmoitetaan aina vanhemmille.

Lapsen kouluterveydenhoitajan yhteystiedot:

Kouluterveydenhoitaja: _____

Koululääkäri: _____

Tavattavissa: _____

Puhelinnumero: _____

9 AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA

Kaupunki järjestää koululaisille aamu- ja iltapäivätoimintaa, johon voivat osallistua ensimmäisen ja toisen luokan oppilaat sekä erityisopetuksen oppilaat. Aamu- ja iltapäiväkerhoissa leikitään, pelataan ja tehdään läksyjä. Toimintaa järjestetään koulupäivinä niissä kouluissa, joissa vähintään 7 oppilasta ilmoittautuu osallistumaan vakituisesti. Lapsille tarjotaan välipala.

Kerhoon osallistuminen on maksullista. Aamu- ja iltapäiväkerhot ovat tarkoitettu erityisesti lapsille, joiden vanhemmat ovat työssä aamu- tai ilta- päivästä, jotta lapsen ei tarvitse olla yksin kotona.

Toimintaa järjestää kaupungin ohella Hämeenlinna-Vanajan seurakunta, Hämeenlinnan 4H-yhdistys ja Lasten Liikunnan Tuki.

10 PERUSKOULUN JÄLKEEN

Peruskoulun yläluokkien aikana koulun oppilaanohjaaja kertoo oppilaille erilaisista jatkokoulutusmahdollisuuksista. Yleensä peruskoulusta haetaan lukioon tai ammattioppilaitokseen. Näitä sanotaan toisen asteen koulu-
tuksiksi. Hakeminen tapahtuu yhteishaussa talvella helmi-maaliskuussa.

Lukion ja ammattikoulun voi suorittaa 2-4 vuodessa. Toisella asteella opiskelu on ilmaista, mutta materiaalit pitää maksaa itse. Lukion tai ammattikoulun jälkeen voi hakea ammattikorkeakouluihin, korkeakouluihin ja yliopistoihin. Näihin on omat yhteishakunsa.

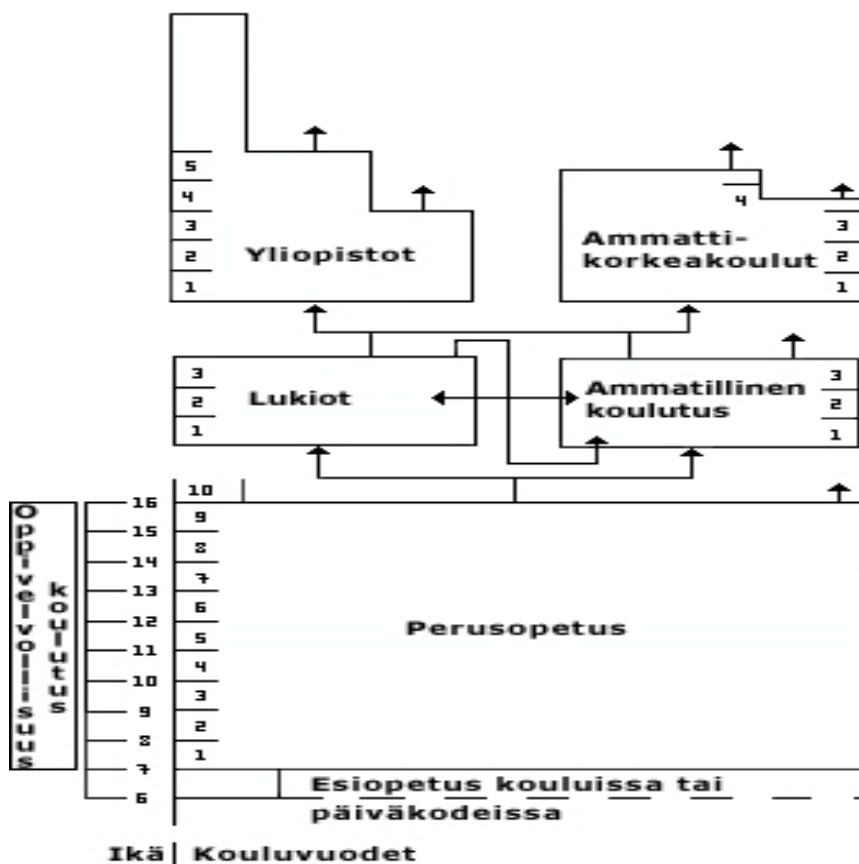
Lapsen oppilaanohjaajan yhteystiedot:

Oppilaanohjaaja: _____

Tavattavissa: _____

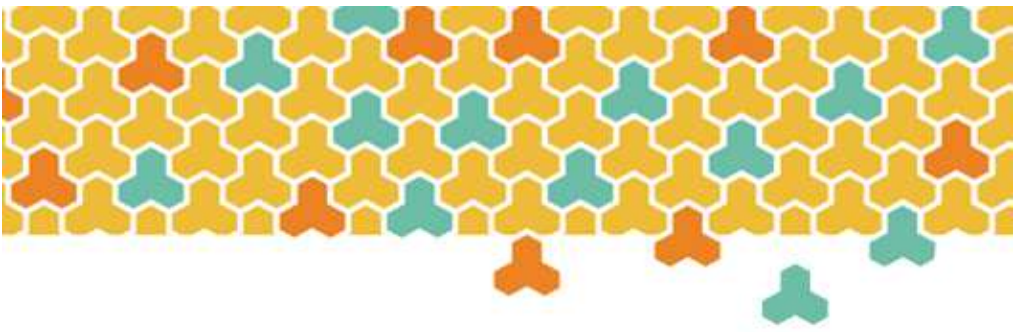
Puhelinnumero: _____

11 SUOMEN KOULUTUSJÄRJESTELMÄ

MUISTIINPANOJA

Lisätietoa kaupungin palveluista ja lomakkeita saa kaupungin palvelupiste Kastellista, Raatihuoneenkatu 11. Kastelliin voit myös palauttaa lomakkeita.

HÄMEENLINNAN KAUPUNKI
Hyvä arki asuu Hämeenlinnassa

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

KEHITTÄMISKESKUS
OY HÄME

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Moahanmuuttoinfo | Palvelupiste Kastelli | Raatihuoneenkatu 11 | 13100 Hämeenlinna | +358 (0) 3 621 2557